

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2008 - Nr. 51.

VRAGEN van het CDA van de heer J. Vogel, de PvdA van de heer J.D. Hukema en de ChristenUnie de heer D. de Jong betreffende voortgang project Watergang en beantwoording vragen Noorderhaven.
(Binnengekomen: 16 juni 2008.)

Wanneer je op internet op zoek gaat naar Watergang en Verordening Openbaar Vaarwater en Groningen kom je een enorme hoeveelheid informatie tegen.

Voorbeeld van de gemeentelijke website:

Watergang (structuurschets)

Inrichting liggebieden woonschepen.

Beschrijving

In de structuurschets Watergang zijn de integrale hoofdlijnen van het te voeren beleid met betrekking tot het openbare vaarwater in de gemeente Groningen verwoord. Centraal staan het gebruik van dat openbare vaarwater en de ontwikkelingsmogelijkheden ervan; vanuit ruimtelijke en functionele optiek gezien. Uitvoering houdt in controle op en handhaving van de regelgeving m.b.t. wonen en werken op het water (woonschepen) en het gebruik van de wallekanten. In de zgn. kanaalvakaanpak is de regelgeving verder uitgewerkt. Slibsanering is ook een onderdeel van de uitvoering. De raad heeft in december 2005 de nota Watergang, nieuwe liggebieden vastgesteld. Daarmee heeft de raad opdracht gegeven om het project Watergang af te ronden. Concreet betekent het de inrichting van 4 nieuwe liggebieden, het oplossen van het probleem van de zichtlijnen aan de Wilhelminakade en het maken van een nieuw bestemmingsplan.

De nota's Watergang en Spraakwater zijn zo ongeveer een decennium oud. De historie is vast nog bekend. Al vele jaren zet het WoonschepenComité (WCG) zich in voor het vergroten van het aantal ligplaatsen in de stad. Aan het eind van de vorige eeuw werd er zelfs als protest een woonschip op het plein voor het stadhuis gelegd en waren er vergaderingen die plaats vonden in een grimmige sfeer. In 2005 werd besloten om over te gaan tot het instellen van nieuwe ligplaatsen om de bestaande druk op ligplaatsen enigszins te verkleinen. Vele malen werden (niet)voortgangsnotities besproken, maar het leidde steeds tot te weinig. De afgelopen periode is opnieuw regelmatig gesproken over woonschepen en "er wordt nog steeds hard gewerkt" aan de gedane beloften, maar

de ondertekenaars van deze vragen (en hun respectievelijke fracties) zijn ontevreden. PvdA en ChristenUnie stelden op 18 maart vragen aan het college over de Noorderhaven en ontvingen daarop antwoorden waar we onvoldoende mee uit de voeten kunnen.

We willen dat de plannen nu eindelijk eens echt prioriteit krijgen. De realisatie van de plannen van 2005 laten alweer veel te lang op zich wachten. We weten dat de VOV nu in de inspraak gaat (tot 6 juni a.s. bron Gezinsbode), maar beleid maken/formuleren is iets anders dan uitvoeren. We vragen ons af waarom u, nu we in het Bestemmingsplan Openbaar Vaarwater (BOV) alle woonbootbestemmingen regelen, u er vanaf ziet hierbij de woonboten aan het Oosterhamriktracé mee te nemen. Verder hebben we als antwoord op onze vragen van u het volgende te horen gekregen:

“Een aantal regels komt voor verduidelijking of aanscherping in aanmerking. Het tekort aan ligplaatsen in de stad als geheel is één van de verklaringen voor ontwikkelingen in de Noorderhaven. Tenslotte is de handhaving niet optimaal geweest. We stellen ons voor om op grond van een brede knelpunteninventarisatie, en in overleg met betrokkenen, een verbeterplan te formuleren.”

Ondertussen hebben we kennisgenomen van de knelpunteninventarisatie. Het geeft een heldere beschrijving van de problemen die er in de Noorderhaven zijn, maar laat de overige plaatsen waar woonschepen zijn buiten beschouwing. De meeste problemen in de Noorderhaven zijn niet van recente datum en vaak wordt in de inventarisatie gesproken over een gebrek aan handhavingcapaciteit. Ook wordt aangegeven dat de gemeente in het onderhoud van het groen op de wallenkanten de nodige stekken heeft laten vallen en een voorbeeldfunctie voor de bewoners zou horen te vervullen. Verschillende fracties, waaronder die van vragenstellers hebben in de afgelopen periode laten weten (grote) vraagtekens te plaatsen bij een woonschepenvoorziening in het Boterdiep. In de laatste bespreking in de raadscommissie hebben verschillende fracties gevraagd of u bereid was in overleg met het Meerschapp te bezien of een positieve bestemming van de woonschepen aan het Hoornsedijkje tot de mogelijkheden behoort. Hierover ontvingen we onlangs nog weer een brief van bezorgde bewoners. U heeft onlangs onderzoek laten doen naar de mogelijkheden om in een Groningen een historische woonschepenhaven te realiseren. Onze fracties zijn benieuwd naar de rapportage en uw standpunt over de mogelijkheden. Ook hebt u in het verleden aangegeven dat u bereid bent te kijken naar woonvormen op het water in Meerstad. Over de vorderingen op dat gebied heeft u de raad nog niet geïnformeerd.

Tenslotte is onlangs de bestemming van de suikerfabriek aan het Hoendiep vervallen. Dat betekent dat de geur- en geluidscontour aldaar kunnen vervallen en zijn onze fracties benieuwd welke nieuwe kansen er daardoor ontstaan om aldaar nieuwe ligplaatsen te ontwikkelen.

In het kader hiervan hebben we voor u de volgende vragen:

1. Bent u het met onze fracties eens dat sinds 1999 onvoldoende terechtgekomen is van de doelstelling om meer ligplaatsen voor woonschepen te realiseren? Zo nee, waarom niet?
2. Bent u bereid om voor het einde van de zomer te komen met een nota voor het oplossen van de problematiek in de Diepenring?

3. Bent u bereid om op korte termijn extra handhavingcapaciteit aan te stellen om de zo duidelijke problemen een halt toe te roepen (bv. Wallenkant Hoornsedijk, onbewoonde schepen in de Noorderhaven, slecht onderhouden schepen, het niet houden aan bouwvoorschriften, het vernielen van de monumentale wallenkanten, etc.) en wanneer dat nodig is extra scholing of andere menskracht in te huren om de regels te kunnen handhaven? Zo nee, waarom niet?
4. Bent u bereid op korte termijn te spreken over de geplande ligplaatsen in het Boterdiep, daarvoor alle voorhanden zijnde rapporten aan de raad ter inzage te geven en te kijken of in de omgeving van de suikerfabriek nieuwe mogelijkheden voor ligplaatsen zijn ontstaan?
5. Bent u bereid om de woonschepen aan het Hoornsedijkje (in het Meerschapegebied) en aan het Oosterhamriktracé alsnog mee te nemen in het BOV? Zo nee, waarom niet?
6. Wilt u de raad op korte termijn informeren over de (on)mogelijkheden om te komen tot een haven voor historische schepen in Groningen?
7. Wilt u ons op de hoogte brengen van de kansen die u ziet om woonvormen op het water te realiseren in Meerstad?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 19 augustus 2008.

Het is goed dat er aandacht is voor enerzijds het woongenot van de bewoners van de woonboten in onze stad en anderzijds de daarmee verband houdende problemen in de stedelijke omgeving.

Voorafgaand aan de beantwoording van uw specifieke vragen herinneren wij u eraan dat het creëren van ligplaatsen gecompliceerd is. Er zijn weinig geschikte locaties voorhanden en bovendien is de capaciteit van die locaties beperkt. Ook is de regelgeving rond woonboten anders geaard en dat levert typische, dat wil zeggen niet routinematig op te lossen problemen en situaties op. Verder spelen verschillende belangen van allerlei gebruikers van water en waterkanten een rol, waardoor er in concrete gevallen steeds een afweging en een keuze gemaakt moet worden.

Om die reden hebben wij eerst een *Nota Watergang* opgesteld, de structuurschets voor het openbaar vaarwater. Dit is een beleidsdocument, waarin de gemeentelijke ambities ten aanzien van het openbaar vaarwater zijn verwoord en integrale beleids- en toetsingskaders zijn vastgesteld. Het hieruit voortgekomen *project Watergang* heeft een beperktere reikwijdte dan de structuurschets en omvat een gefaseerde aanpak met beperkte middelen.

1. Wij zijn het met u eens dat de doelstellingen die in de Structuurschets Watergang zijn geformuleerd niet alle gehaald zijn. Het project Watergang is echter enger gedefinieerd. Het heeft tot doel het verbeteren van de regelgeving, het opstellen van een nieuw bestemmingsplan Openbaar Vaarwater en het aanleggen van nieuwe 32 ligplaatsen in 4 liggebieden. Deze nieuwe ligplaatsen zijn niet bedoeld als uitbreiding, maar om ruimte te scheppen in de diepenring en als compensatie voor de vervallen ligplaatsen van de "suikerschepen" (vanwege de milieucontour van de suikerindustrie). Het project beoogde het totaal aantal ligplaatsen in de gemeente Groningen niet lager te laten worden dan 430. Wat betreft de resultaten in de afgelopen periode valt te melden dat de Verordening Openbaar Vaarwater is aangepast in 2002 en 2006. Voor de ligplaatsen in Hoendiep en Noord

Willemskanaal is een vergunning aangevraagd bij de provincie. Er zijn artikel 19-procedures gestart voor de ligplaatsen in het Hoendiep, Noord-Willemskanaal en Boterdiep. In de vier beoogde liggebieden is de stand van zaken als volgt:

- a. Hoendiep (UT Delfiaweg): in uitvoering; geplande oplevering eind oktober 2008.
  - b. Noord Willemskanaal (Hoornsedijk): vertraagd door bezwaarprocedures; start uitvoering wacht op behandeling van het bezwaar bij de bestuursrechter tegen de vergunningverlening van de provincie en afwikkeling van de artikel 19-procedure.
  - c. Noord Willemskanaal (Brailleweg): verkeert in dezelfde situatie als Hoornsedijk.
  - d. Boterdiep: de planontwikkeling is vertraagd omdat er aanvankelijk geen middelen beschikbaar waren. Inmiddels zijn er veel bezwaren van omwonenden, het waterschap Noorderzijlvest en de gemeente Bedum. Deze bezwaren hebben te maken met de invloed van het gemaal en de mogelijke aantasting van het landschap door woonarken. Tevens zijn de uittredingsplaatsen voor zoogdieren een punt van zorg. Op dit moment inventariseren wij de mogelijkheden om aan deze bezwaren tegemoet te komen. Wij melden u nu reeds dat realisatie niet zeker is. Wanneer de inventarisatie is afgerond zullen wij u hierover zo spoedig mogelijk informeren.
2. In juni 2008 hebben wij een knelpunteninventarisatie betreffende het wonen op het water in de diepenring met u besproken in de raadscommissie Ruimte en Wonen. Deze inventarisatie is de basis voor een verbeterplan, dat in overleg met de betrokkenen zal worden opgezet. De door uw raad aangenomen moties over dit onderwerp zullen er deel van uitmaken. Een werkconferentie in het komend najaar maakt deel uit van de voorbereidingen. Wij hopen u voor het kerstreces een Verbeterplan Diepenring te kunnen voorleggen.
3. Ten aanzien van handhaving zijn de volgende acties gestart.
- *Hoornsedijk* - het handhavingstraject aan de Hoornsedijk start nog deze maand. Het was al gepland als vervolg op de aanpak Julianaweg. De aanpak zal zich in hoofdzaak richten op het gebruik van de wallenkanten: dit moet weer in overeenstemming worden gebracht met de gebruiksovereenkomst. Daarnaast zal gezocht worden naar een oplossing door gemeenschappelijke schuurtjes op het daarvoor ingerichte stuk terrein.
  - *Noorderhaven, leegstaande schepen* - met extra handhavingscapaciteit is dit probleem niet op te lossen. De Noorderhaven is één van de weinige vrijhavens in Nederland. De haven raakt echter steeds meer in gebruik als permanente woonhaven in afwachting van een reguliere ligplaats in de stad. Het vrijhavenprincipe staat onder druk en de haven raakt overvol. Graag willen we de discussie over de regels die voor de vrijhaven gelden aan de orde stellen bij de uitwerking van de knelpunteninventarisatie wonen op het water in de Diepenring. Zoals bij punt 2 hierboven aangegeven komt hierover nog een werkconferentie met alle betrokken partijen.
  - Aan de *onderhoudstoestand van schepen* kunnen we niets doen zolang daarvoor een wettelijke grond ontbreekt. Waar geen wet is, kan immers een overheid geen burger dwingen zich eraan te houden.
  - *Handhaving van bouwregelgeving* gebeurt "passief" en vaak alleen bij heterdaad of naar aanleiding van een klacht. Er lopen nu handhavingzaken aan de Wilhelminakade en de Julianaweg voor niet vergunde of anders gebouwde bouwwerken. Bij de "gebruikersovereenkomsten wallenkanten" wordt vastgelegd, welke bouwwerken

legaal zijn en mogen blijven staan, welke illegaal zijn en kunnen worden gelegaliseerd, en welke direct of bij overdracht van het schip moeten verdwijnen. Dit wordt in projectvorm per kanaalvak uitgevoerd.

- Het *vernietigen van monumentale wallenkanten* houdt in de praktijk doorgaans in dat schade kan ontstaan door in het verleden aangebrachte zaken. Bij het vervangen van schepen wordt erop toegezien dat niets zonder toestemming aan de wallenkant wordt bevestigd. Wij zijn bereid tot een andere prioriteitsstelling in de handhaving om hieraan extra aandacht te geven. Als uw raad de wens heeft om een aantal activiteiten in kortere tijd te doen en ook meer actief te handhaven, zal daarvoor extra capaciteit nodig zijn.

4. Onder verwijzing naar onze beantwoording van vraag 1 onder d zullen wij u in de maand november informeren over de aspecten die een rol spelen bij de ligplaatsen langs het Boterdiep.
Wij zien in de omgeving van het Hoendiep in principe mogelijkheden voor nieuwe ligplaatsen voor woonboten. Het is echter nog te vroeg om hiervan uit te gaan. Als de milieucontouren in het gebied verdwenen zijn en de eigendomssituatie dit mogelijk maakt, kan een plan worden gemaakt.
5. Nee. Beide ontwikkelingen zijn niet inpasbaar in het bestemmingsplan Openbaar Vaarwater. Het Meerschapp Paterswolde is een samenwerkingsverband van verschillende gemeenten. Het doel van de samenwerking is het beheer van het gezamenlijk gebied goed te regelen. Het bestuur van het Meerschapp zal daarom aan moeten geven onder welke regeling het de woonschepen wil laten vallen. Tot voor kort gold voor de woonschepen een overgangsregeling, omdat het Meerschapp niet met de eigenaren van de woonschepen tot overeenstemming kon komen over de aanlegkosten van voorzieningen en de kosten voor een ligplek. Het niet opnemen in het bestemmingsplan Openbaar Vaarwater betekent dat het bestaande beleid van het Meerschapp wordt voortgezet.
Voor de oever van het Oosterhamrikkanaal geldt dat de plannen voor stedelijke ontwikkeling niet verenigbaar zijn met het huidig gebruik van de oever door woonschepen. Om te voorkomen dat de beide ontwikkelingen met elkaar conflicteren, wordt alleen het gebruik van het water in het bestemmingsplan Openbaar Vaarwater opgenomen; het gebruik van de oever wordt geregeld in het bestemmingsplan Waterrand.
6. Wij hebben een extern onderzoek naar de mogelijkheden van gebruik van het water laten doen, inclusief de mogelijkheden van locaties voor historische schepen. Over de resultaten van dit onderzoek zullen wij uw raad op korte termijn informeren.
7. Wij zien reële kansen in Meerstad woonvormen op het water te realiseren. Zo is in de planvorming van Meerstad rekening gehouden met ca. 125 waterwoningen. Hiervan zullen al in deelplan 1 ("Meeroevers") ca. 20 à 25 worden gerealiseerd. De verdere invulling in opvolgende deelplannen zal u uiteraard worden voorgelegd.